

מדינת ישראל

הכנסת

א.ו.

פרוטוקול מס. 35/ב

מליאת ועדת החינוך והתרבות, התקיימה ביום ד', יג' בסיון, תשי"ג - 27.5.53, בשעה 08.30.

נוכחי:

- חברי הוועדה: היו"ר . פרטיץ
- א. בוגר
- ס. כפרית
- ד. באר
- י. טהילצקי
- ד. צברי
- א. וויזאל-באזר

מוזמנים: ד"ר א. אורבך - נציגי משרד
 ד"ר גולדסטייט - החינוך והתרבות

נעדרו:

- חברי הוועדה: מ. אונג
- ס. מרס
- א. ברוסן
- א. כלפון
- ק. כהנא
- י. רוזנברג
- א. וילסל

סדר-היום: דיון מבקשת ועד הסטודנטים לבטל את תשלום דמי הבחינות.

=====

היו"ר ט. פרטיץ:

אני פותחת את הישיבה. ועד הסטודנטים פנה אלינו בטענה שהאוניברסיטה קבעה ימרים סיום שנת לימודים זו תשלום נוסף בעד הבחינות בגובה של לירה אחת לבחינה. הפעילות שוען גם שהאוניברסיטה כאילו הפרה את ההסכם שלה עם הסטודנטים ובמקום לקבוע את שכר-הלימוד בסך של 100 ל"י - 80 ל"י שכר-לימוד ו-20 ל"י תשלום לקרן הסטיפנדיות - העלתה אותו עד ל-125 ל"י. ועד הסטודנטים מבקש מאתנו להתערב בדבר ולמנוע את תשלום דמי הבחינות.

הפגשת בקשר לכך עם סד החינוך ונציגי משרד החינוך ונתברר לי, כפי שזכרתי מתוך סיפורנו בבעית שכר-הלימוד לפני שנה, כי שכר-הלימוד לא היה צריך לכלול שום תשלום נוסף מעל לטכום שנקבע. כפי שזה מופיע בסעיף ה' של מסקנות הוועדה בקשר למצבם של הסטודנטים בירושלים: "כן ממליצה הוועדה על קביעת שכר-לימוד אחיד בן 80 ל"י לשנה זו, בתוספת חובה של 20 ל"י לקרן הסטיפנדיות". זכור לי, אמנם שהסטודנטים, בהופיעם לפני שנה בפני ועדה זו, דברו גם על כך שחלק מהם חייב לשלם תשלום מה בעד בחינות.

הייתי מבקשת לשמוע עתה את דברי משרד החינוך בקשר לכל הבעיה.

ד"ר אורבך:

בעית השלום דמי הבחינות נוצרה
עקב בחינות גמר בפקולטה למספטים.
הומיל ולמלה הסטייסים היתה את לימודיהם בפקולטה זו יש 14 בחינות גמר,
הם טוענים כי תשלום 14 ל"י דמי בחינות מהווה בשבילם מעטסה גדולה מדי.
האוניברסיטה סגרה טוענת שהיא הודיעה בראשית השנה על קיום דמי בחינות
בגובה זה ובזמן ההוא לא נשמעה כל תגובה מצד הסתדרות הסטודנטים. זה ברור,
כמו ש"ר הוועדה אמרה, שאין תשלום דמי הבחינות כלול בסכום-הלימוד, אבל
היה ברור לכל הצדדים ליש תשלום נוסף עבור בחינות ואין זה נכון שהסתדרות
הסטודנטים הופתעה מהודעת האוניברסיטה על חובת התשלום.

הדעה הסדרת היא שדרך כלל דווקא
מצבם של הסטודנטים למספטים אינו הקשה ביותר באוניברסיטה. אולם האוניברסיטה
בוודאי תהיה מוכנה לדון בהנחה לגבי מקרים בודדים, וגם על חלוקת הסכום
הכללי לתשלומים מספר. יש לאיין דווקא בפקולטה למספטים מספר הנהגים מהנחה
בשכר-הלימוד הוא הקטן ביותר בין כל יתר הפקולטאות. תלמידי הפקולטה למספטים
עובדים בדרך כלל במשרדים טובים או אצל עורכי-דין ולכן לא ברור מדוע הם
דווקא מתנגדים כל כך לתשלום דמי הבחינות.

אני רוצה לאיין גם בשנים הקודמות
היה קיים תשלום עבור בחינות שהגיע לסך של חצי לירה. הסכום של לירה, שנקבע
השנה, אינו גדול אם לוקחים בחשבון סדמי חבר בהסתדרות הסטודנטים מגיעים
ל-11 ל"י לשנה.

הסתדרות הסטודנטים בדרך כלל נחפזת
מאד לפרטם כרוזים, ולא טומן פרסמה כרוזים אפילו בקשר לחלוקת טועדי
הבחינות.

האוניברסיטה טוענת שדמי הבחינות
אינם סכסכים את הוצאותיהן.

היו"ר פרסיץ:

אני חושבת שבשנה שעברה קבענו לסטודנטים
שכר לימוד נמוך מאד, בהשוואה לשכר
לימוד המשתלם בבתי הספר התיכוניים. אני, אמנם, יודעת שבסורבונה למשל
אין משלמים דמי בחינות.

י. סמילנסקי:

טענת הסטודנטים היא שהכפילו את דמי
הבחינות. אבל התשלום הזה היה נהוג גם
בשנים הקודמות.

היו"ר ש. פרסיץ:

אינני יודעת מה היה המצב קודם לכן,
אבל, באחד להכפלה, הרי היא אינה
גדולה בהשוואה להתיקרות שחלה בשנה האחרונה.
בשבילי זו שאלה פרינציפיונית. אני
אינני חושבת שיש לשלם את דמי הבחינות ואני מסתמכת כאן על הנהג באוניברסיטת
סורבונה. באנגליה משלמים רק עבור בחינות גמר ולא בחינות מעבר. אולם, אם
האוניברסיטה תסכים להנחות במקרים מסוימים ואם תשלום כזה נהוג גם באוניבר-
סיטאות אחרות, איני מוצאת צורך להתערב בעניין.

ד"ר אורבך:

אני רוצה להעיר שהאוניברסיטה תסכים
לשנות את המצב הקיים ובמקום לגבות
את דמי הבחינות מכל סטודנט בסוף שנת הלימודים, היא תוסיף סכום מסוים,
השווה לגבי כל הסטודנטים, לשכר-הלימוד המשתלם בתחילת השנה. אולם סידור כזה
לא יהיה צודק, כי לא כל הסטודנטים ניגשים לבחינות מעבר.

י. סמילנסקי:

אני מבין שבטענות הסטודנטים ישנו
שלוש נקודות: א) בשנה שעברה לא שילמו
עבור בחינות מעבר; ב) בשנה שעברה שילמו עבור בחינות גמר רק מחצית הסכום
הנדרש מהם השנה; ג) קביעת דמי בחינות מעבר מהווה סמיה מן ההבטחה שניתנה
על-ידי האוניברסיטה לאחר השביתה, כי לא יעלו השנה שוב את שכר-הלימוד.
על סמך מה, אם כן, הכפילה האוניברסיטה את דמי הבחינה וגם דורשת תשלום עבור
בחינות מעבר? אולם, אינני רוצה להיכנס לגופו של העניין, מפני שאינני יודע
אם נחתם איזה שהוא הסכם בין האוניברסיטה והסטודנטים בקשר לכך.

היו"ר ש. פרסיץ:

הסתדרות הסטודנטים מסתמכת כאן על
מסקנות ועדת החינוך בעניין שכר-הלימוד.

או.

י. סטילבסקי:

אינני יודע אם קיימת ועדת קבע שמתפקדה לתאם בין האוניברסיטה ובין הסתדרות הסטודנטים. אבל אם וועדה כזו קיימת היא אשר צריכה לטפל בענין דמי הבחינות. לא יתכן שגבר כזה יביא מיד לידי שביתה או יובא בפני האינסטנציה הגבוהה יותר, בפני הכנסת. לדעתי, יש לענות לפניית הסטודנטים ברוח זו.

א. רוזנאל-בנור:

לא ברור לי מה הטעם בתשלום דמי הבחינות אם הסכום הזה איננו מכסה את הוצאות הבחינות. התשלום הזה בין כה וכה אינו פותר דבר ואני חושבת שהאוניברסיטה צריכה לחפש דרכים אחרות לסיפון ההוצאות הללו. יש גם להתחשב בכך שהסטודנטים אינם עובדים בדרך כלל וגם אלה אשר עובדים מפקקים את עבודתם בתקופת הבחינות.

היו"ר ש. פרסיץ:

אנחנו צריכים להחליט אם עלינו לדון בענין הזה. בדקתי אם האוניברסיטה הפרה אילו שהיא הבטחה בקיר לשכר-הלימוד ואני יכולה לומר שהיא לא הפרה דבר. אם האוניברסיטה קבעה עכשיו דמי בחינות, הרי דינם של הסטודנטים בירושלים צריך להיות כמו דינם של אלה הלומדים בארצות אחרות, בהן נהוג לשלם דמי בחינות.

אשר להצעתו של חה"כ סטילבסקי להפנות את הענין לגוף המתאם באופן קבוע בין האוניברסיטה והסתדרות הסטודנטים, עלי לומר שגוף כזה קיים והוא מטפל בהקלות לסטודנטים, בעניני סעד וכו'. גוף זה צריך גם לטפל ביאלת דמי הבחינות. אני מזהירה את הוועדה בפני דינן בטמלה זו.

גם מציעה לענות להסתדרות הסטודנטים שאין ועדת החינוך והתרבות של הכנסת רואה את עצמה כאינסטנציה שתאימה לדון בפנייתם והיא ספוגה אותם לניהול סיא-ומתן ישיר בינם ובין האוניברסיטה העברית.

ההצעה נתקבלה
= = = = =